

1. VUOSITTAISTA TOTEUTUSRAPORTTIA KOSKEVAT TIEDOT

CCI-nro	2014TC16RFCB032
Nimitys	Interreg V-A SE-FI-NO Sweden-Finland-Norway (Nord)
Versio	2017.0
Raportointivuosi	2017

2. YHTEISTYÖOHJELMAN TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KOSKEVA KATSAUS

Yhteistyöohjelman toteutusta asianomaisena vuonna käsittelevä kooste, joka sisältää taloudelliset ja indikaattoritiedot, mukaan lukien rahoitusvälineen.

Ohjelman toteutus edistyy asetettujen tavoitteiden ja ohjelman aikeiden mukaisesti. 31.12.2017 mennessä oli 62 % EAKR-budjetista ja 67 % Norjan IR-varojen budjetista jaettu 49 hankkeelle. Vuoden 2017 aikana hyväksyttiin 11 uutta hanketta, ja kahdeksan hanketta päätettiin, joista viisi oli valmisteluhankkeita. 31.12.2017 käynnissä oli 41 hanketta.

Vuoden 2017 aikana vastaanotettiin 44 hakemusta kahden hakukierroksen aikana, mikä edellisvuoteen verrattuna merkitsi nousua. Hakemusten suurempi määrä vuoden aikana voidaan ennen kaikkea selittää sillä, että hallintoviranomainen vuoden 2016 aikana päätti rajoittaa Pohjoisen osa-alueen hakemusmahdollisuuksia kolmannella hakukierroksella ensimmäisen priorisoidun alueen osalta, minkä johdosta hakemusten määrä kyseisellä kierroksella väheni huomattavasti muihin hakukierroksiin verrattuna. Molemmat vuonna 2017 toteutetut hakukierrokset olivat avoimia kaikilla toimintalinjoilla. Valmisteluhankkeita koskevia hakemuksia on ollut mahdollista tehdä jatkuvasti. Vuoden aikana vastaanotettiin kaksi valmisteluhanketta koskevaa hakemusta. 31.12.2017 mennessä ohjelma oli kuuden hakukierroksen aikana vastaanottanut kaikkiaan 152 hakemusta.

Vuoden 2016 toisella puoliskolla käynnistynyt maksatusprosessi vauhdittui huomattavasti vuoden 2017 aikana sekä maksatusten lukumäärän että maksumäärien osalta. Hallintoviranomainen teki vuonna 2017 päätöksen 82 maksatuksesta verrattuna vuonna 2016 tehtyihin 29 maksatukseen. Ohjelmakauden aikana on tuensaajille tähän mennessä maksettu yhteensä n. 7,9 MEUR, joista n. 5,5 MEUR maksettiin vuonna 2017. Maksatukset vastaavat n. 29 % tähän mennessä myönnettyistä hankevarjoista ja n. 18 % ohjelman koko budjetista.

Maksatusten jakauma toimintalinjojen välillä heijastaa pitkälti eri toimintalinjoille tähän mennessä myönnettyjä varoja. Eniten varoja on tähän mennessä maksettu

ensimmäisen toimintalinjan hankkeille, jolle tähän mennessä on myös myönnetty eniten varoja.

Vuoden 2017 aikana päätettiin yhteensä 8 hanketta, joista 7 palautti varoja rahastoon. Varojen palautukset kattavat keskimäärin 0,24 % myönnettyistä varoista, mutta ne vaihtelevat 0,02 ja 4,31 % välillä eri toimintalinjojen kesken.

EU-komissiolta saadut kertyneet maksut, ennakko mukaan lukien, on n. 9,85 MEUR, josta vuoden 2017 aikana maksettiin 3,94 MEUR. Ohjelma teki 7 välimaksuhakemusta vuonna 2017, joista kaksi viimeistä maksettiin tammikuussa 2018.

Indikaattorituotos

Kuten johdannosta ilmenee, vain jotkut harvat hankkeet on tähän mennessä päätetty ja jättäneet loppuraportin. Useimpien vuoden 2015 ensimmäisellä hakukierroksella hyväksytyjen kolmivuotisten hankkeiden odotetaan jättävän loppuraportin vuoden 2018 aikana. Vasta toimintavuotta 2018 koskevassa vuosiraportissa arvioidaan sen johdosta voitavan tehdä syväluotaava analyysi, koska useampien hankkeiden odotetaan päättyvän silloin. Vuoden aikana on ehditty päättää kolme lyhyehköä päähanketta sekä viisi valmisteluhanketta, minkä johdosta vuoden aikana on voitu esitellä joitakin päätettyjen hankkeiden tuloksista. EU-komissio muutti kuitenkin helmikuussa 2018 toteutusjärjestystä, jolla ohjelmat voivat esitellä aktiviteetti-indikaattoreita. Asetusmuutoksen (2018/276) mukaan päätettyjen hankkeiden lisäksi on mahdollista esitellä edelleen käynnissä olevan toiminnan arvot. Taulukoissa 2-3 esiteltyjen aktiviteetti-indikaattoreiden tosiasiallinen tuotos sisältää sen johdosta tästä vuodesta lähtien sekä käynnissä olevien että päätettyjen hankkeiden tulokset.

Ensimmäisellä, Tutkimusta ja innovointia käsittelevällä toimintalinjalla hankkeet ovat yleensä onnistuneet aktivoimaan yritykset osallistumaan rajat ylittäviin tutkimushankkeisiin. Sekä käynnissä olevissa että päätetyissä hankkeissa on tähän mennessä yhteensä 78 yritystä osallistunut rajat ylittäviin tutkimushankkeisiin ylittäen koko ohjelmakauden 50 yrityksen tavoitteen. Hankkeiden tuloksena on myös, että yhteensä 110 toimijaa on tähän mennessä osallistunut uusiin tuotteisiin, palveluihin tai menetelmiin johtaviin eri toimiin. Myös asianomaisen indikaattorin tulos ylittää täten koko ohjelmakauden 100 toimijan tavoitteen. Edelleenkin ohjelman tavoitteen alittava indikaattori koskee yksityisiä investointeja, jotka vastaavat innovointi- ja tutkimushankkeille myönnettävää julkista tukea. Odotettu tuotos oli vuoden vaihteessa n. 62 % ohjelman lopputavoitteesta. Tuotoksessa on luultavasti kuitenkin kysymys jonkinlaisesta viiveestä. Sitä mukaa kun hankkeet esittelevät kulunsa ja maksatuksia tehdään, nousee myös yksityisen rahoituksen tuotos.

Myös toisella, Yrittäjyyden toimintalinjalla ohjelma on onnistunut hyvin pyrkiessään saamaan osallistujat ja yritykset osallistumaan hanketoimintaan. Muun muassa liiketoimintaa ja osaamista kehittäviin aktiviteetteihin osallistuvien tosiasiallinen tuotos kattaa jo nyt 71 ja vastaavasti 529 % ohjelman lopullisesta tavoitteesta. Myös rajat ylittävään markkinatoimintaan osallistuvien yritysten indikaattori on vuoden aikana saavuttanut 162 yritystä verrattuna ohjelman tavoitteena oleviin 50 yritykseen. Julkista tukea vastaavien yksityisten varojen tuotos on myös toisella toimintalinjalla edelleenkin suhteellisen alhainen, mutta myös tässä tapauksessa määrä nousee sitä mukaa, kun hankkeet esittelevät kulunsa ja maksatuksia tehdään.

Kolmannella, Kulttuurin ja ympäristön toimintalinjalla ohjelma on tässä vaiheessa tukenut muun muassa julkisen sektorin vihreää kasvua ja resurssitehokkuutta koskevia tietoja siten, että 64 henkilöä on tähän mennessä osallistunut osaamista parantaviin toimenpiteisiin tällä alueella, mikä ylittää ohjelman vuoden 2018 osatavoitteen ja kattaa 32 % ohjelman lopullisesta tavoitteesta, joka on 200 henkilöä. Myös saamen kielen lisääntyvään käyttöön tähtääviin toimiin osallistuvien määrää mittaava indikaattori lähestyy hyvin ohjelman lopputavoitetta siten, että 82 henkilöä (41 % ohjelmatavoitteesta) on tähän mennessä osallistunut johonkin indikaattoriin kytkettyyn aktiviteettiin.

Myös neljännellä, Yhteiset työmarkkinat toimintalinjalla ohjelma on luonut hyviä edellytyksiä rajat ylittävälle liikkuvuudelle. Ohjelma on muun muassa saavuttanut tavoitteen, jonka mukaan 400 henkilöä osallistuu johonkin rajat ylittävään liikkuvuustoimintaan. Yhdessä muun muassa päätetyn NORPÅ-hankkeen ja muiden yhä käynnissä olevien hankkeiden kautta on kaikkiaan 686 henkilöä tähän mennessä osallistunut rajat ylittävään liikkuvuusaloitteeseen. Tulos merkitsee, että asianomaisen, myös tulospuitteeseen sisältyvän indikaattorin tavoite on täyttynyt 171 prosentilla ohjelman lopullisesta tavoitteesta, joka oli 400 henkilöä.

Tähän mennessä hyväksytyjen hankkeiden odotetaan johtavan siihen, että vuoden 2018 tulospuitteisiin sisältyvien indikaattoreiden osatavoitteet saavutetaan. Kuten osatavoitteita ja tulospuitteiden vahvistamia tavoitteita esittelevä 3. taulukko osoittaa, ainoa vuoden 2017 loppuun mennessä saavuttamatta jäänyt indikaattori koskee Yhteisiä työmarkkinoita käsittelevän neljännen toimintalinjan varojen maksatustasoa. Indikaattoritulosten tuotosolosuhteet heijastavat luonnollista syistä tehtyjen hankepäätösten lukumäärää sekä kullekin toimintalinjalle kiinnitetyn budjetin määrää. Sen johdosta ei ole täysin odottamatonta, että myös neljännelle toimintalinjalle maksetut varat ovat alhaisempia, koska sille kiinnitetty budjetti alittaa muiden toimintalinjojen budjetin.

3. TOIMINTALINJAN TOTEUTUS

3.1 Toteutusta koskeva katsaus

Toimintalinjan toteutukseen liittyvien tärkeiden tapahtumien, merkittävien ongelmien ja toteutettujen toimenpiteiden kooste.

Tutkimus ja innovointi

Ensimmäisellä toimintalinjalla tehtiin vuonna 2017 viisi tukipäätöstä. Vuoden loppuun mennessä budjetoituja varoja on myönnetty 9 081 683 euroa (80 %) ja Norjan IR-varoja 1 806 553 (77 %). Ensimmäisellä toimintalinjalla on tähän mennessä hyväksytty 19 hanketta, joista kaksi on valmisteluhanketta. Käynnissä on 17 hanketta, kaksi päätettiin 31.12.2017 mennessä. Yksi niistä oli valmisteluhanke.

Kehitys ja tutkimusyhteistyöhön kohdistuva kiinnostus on yhä voimakasta. Yhteensä 19 hyväksytystä hankkeesta 13 on valinnut yritysten kaupallistamiskyvyn vahvistamiseen tähtäävän erityistavoitteen. Yhden hyväksytyhän hankkeen tarkoituksena on kehittää talteenottotekniikkoja vanadiinin tuotantoon kaivosjätteistä, toinen hanke tähtää metallin 3D-tulostuksen tunnetuksi tekemiseen alueen pienten ja keskisuurten työpajayritysten parissa niiden kilpailukyvyn vahvistamiseksi. *Sea-Surf-Snow* -hankkeen aiheena taas on biopohjaisten komposiittimateriaalien mahdollinen tuottaminen alueen luonnonvaroista. Muut hankkeet toimivat muun muassa puuteollisuuden, luovien elinkeinojen ja energian parissa.

AMCA-hanke tähdentää erityistavoitetta, jonka mukaan innovointijärjestelmän toimijoiden on vahvistettava toimintakykyään eurooppalaisilla tutkimusareenoilla alueen valitsemilla painopistealoilla. Hankkeen tarkoituksena on selvittää arktisten alueiden tietoliikennevalmiuksien ja/tai kattavuuden parantamismahdollisuuksia. Jotkut muut tähän tavoitteeseen pyrkivät hankkeet tähtäävät terästeollisuuteen ja sen mahdollisuuksiin vähentää energian käyttöä ja fossiilipäästöjään sekä saavuttaa kustannustehokkaampia ja ympäristöystävällisempiä prosesseja.

Yrittäjyys

Toisella toimintalinjalla tehtiin vuonna 2017 kaksi tukipäätöstä. Vuoden loppuun mennessä budjetoituja varoja oli myönnetty 6 280 624 euroa (48 %) ja Norjan IR-varoja 1 897 460 (71 %). Toisella toimintalinjalla on tähän mennessä hyväksytty 10 hanketta, joista kolme on valmisteluhanketta. Käynnissä on yhdeksän hanketta, ja yksi valmisteluhanke päätettiin 31.12.2017 mennessä.

Kaksi vuoden aikana hyväksyttyä hanketta ovat valmisteluhankkeita, joiden tarkoituksena on selvittää ja valmistella tulevien päähankkeiden mahdollisuuksia. Molempien hankkeiden erityistavoitteena on saavuttaa suurempi määrä pk-

yrityksiä, joilla on rajat ylittäviä liiketoimintamalleja. Ensimmäinen hanke käsittelee digitalisaatiota ajurina ja pyrkii tunnistamaan julkisia toimijoita, joilla on osallistuvien toimittajien digitalisointivaatimuksen täyttäviä, valmisteluhankkeeseen sopivia kohteita, ja siinä pohditaan, mitkä yritysryppäät voisivat olla ajankohtaisia kyseisten pilottihankkeiden toimittajia. Toinen valmisteluhanke sijoittuu Sápmin osa-alueelle. Mahdollisen päähankkeen pitkäjännitteisenä tavoitteena on yrittäjyyden ja toimeentulomahdollisuuksien vahvistaminen ja kehittäminen perinneruoan ja ruokaan liittyvien elinkeinojen parissa Sápmissa.

Aiemmin hyväksytyt hankkeet koskevat pk-yritysten, luovien elinkeinojen, matkailuteollisuuden sekä elintarvikealan yritysten yhteistyötä. Hankkeet tähtäävät esim. rajat ylittävien liiketoimintamallien luomiseen, pk-yritysten yhteistyöhön sekä kansainvälistymiseen.

Kaksi aiemmin hyväksyttyä hanketta työskentelee toimintalinjan erityistavoitteen parissa, jonka tähtäimessä on alueen pk-yritysten viennin lisääminen. Molemmissa hankkeissa tähdätään elämysteollisuuteen, ja tavoitteena on alueen näkyvyyden parantaminen matkailu- ja vierailukohteena.

Kulttuuri ja ympäristö

Kolmannella toimintalinjalla hyväksyttiin vuonna 2017 neljä hanketta. Vuoden loppuun mennessä budjetoituja EAKR- varoja myönnettiin 7 667 337 euroa (68 %) ja Norjan IR-varoja 1 520 862 (65 %). Kolmannella toimintalinjalla hyväksyttiin 14 hanketta, joista 3 on valmisteluhanketta. 12 hanketta on käynnissä ja 2 on päätetty.

Varoja on vuoden aikana myönnetty kahdelle Sápmin osa-alueeseen kuuluvalla hankkeella, joiden erityistavoitteena on alueen kulttuurin ja kulttuuriperinteen vahvistaminen. Niistä ensimmäisen tavoitteena on alueen kulttuurin ja kulttuuriperinteen vahvistaminen ja elävöittäminen duodjin kautta sekä yrittäjyysosaamisen edistäminen Saamelaisessa korkeakoulussa duodjia opiskelevien parissa. Toisessa hankkeessa vahvistetaan kauaskantoista yhteistyötä Hattfjellidalissa sijaitsevan Sijti Jarngen ja Tärnabyn saamelaiskeskuksen välillä.

Varoja on myös myönnetty kahdelle hankkeelle, joiden erityistavoitteena on luonnonympäristöjen parantunut säilytystila. Erään hankkeen tavoitteena on Tenojoen ekologisen tilan parantaminen poistamalla muun muassa kalojen vaellusesteitä ja arvioimalla aiempien entistämistoimien vaikutusta. Toinen hanke käsittelee Pohjanlahden biologisen monimuotoisuuden, sen elinympäristön ja ekosysteemin säilyttämisen tukemista.

Aiempien hankkeiden tavoitteena oli saamen kielen kehittäminen ja edistäminen sekä julkisen sektorin vihreää kasvua ja resurssitehokkuutta koskevien tietojen ja osaamisen parantaminen. Erään hankkeen tavoitteena on muassa saamen kielten

käytön vahvistaminen ja lisääminen kielen eri käyttöaloilla, toisen pyrkiessä kulttuurin ja kulttuuriperinnön kehittämiseen matkailuelinkeinon palveluiksi. Erään käynnissä olevan hankkeen tähtäimessä on parantaa alueen kuntien osaamista arktisessa ilmastossa olevan rakennuskannan energiatehostamisen osalta.

Yhteiset työmarkkinat

Neljännellä toimintalinjalla ei vuonna 2017 tehty yhtään tukipäätöstä. Vuoden 2017 loppuun mennessä budjetoituja EAKR-varoja myönnettiin 1 015 051 euroa (30 %) ja Norjan IR-varoja 312 164 euroa (45 %). Neljännellä toimintalinjalla on tähän mennessä hyväksytty 6 hanketta, joista kaksi on valmisteluhanketta. Kolme hanketta on käynnissä ja kolme on päätetty.

Hyväksytyistä hankkeista 3 pähanketta ja 2 valmisteluhanketta tähtää rajat ylittävän liikkuvuuden lisääntymiseen työmarkkinoilla, mikä on ohjelman erityistavoite. Päätetyn NorPå-pähankkeen tavoitteena oli kehittää parempia ja yksinkertaisempia järjestelmiä, jotka helpottavat pätevän työvoiman liikkuvuutta Pohjoiskalotin alueella. Hankkeen tavoitteena oli muun muassa tehdä nykyistä osaamista ja säännöstöä koskeva katsaus sekä tarkastella, miten maitten välillä voitaisiin validoida ja harmonisoida ammattipätevyyttä ja -koulutusta. Eräs hankkeen loppupäätelmistä oli kuitenkin, että koulutukset arvioidaan yhdenvertaisiksi ja ammattipätevyys hyväksytään useimmiten maitten välillä. Sen sijaan ilmeni, että vaatimuksia koskevat tiedot saattoivat olla puutteellisia ja vaikeasti löydettävissä. Hyväksymisen vaatima dokumentaatio koettiin myös monimutkaiseksi ja aikaa vieväksi.

Toisena erityistavoitteena olevaa saamelaiselinkeinojen osaamis- ja tietokehityksen vahvistamiseen tähtäävää erityistavoitetta käsittelee yksi käynnissä oleva hanke. Hankkeen päätavoitteena on käytännössä kokeilla ja tarjota rajat ylittävää opetusta poronhoidossa. Hanke antaa kouluille myös mahdollisuuden toimintamalliensa koordinointiin siten, että ne hankkeen loputtua pystyvät jatkamaan yhteistyötä osana perustoimintaa.

Tekninen tuki

Teknisen tuen kokonaisbudjetti on 5 873 260 euroa. 50 % rahoituksesta koostuu EAKR-varoista (2 936 630 EUR) ja 50 % kansallisista Ruotsin ja Suomen varoista (2 936 630 EUR).

Tekninen tuki koskee hallintoviranomaisen ja yhteisen sihteeristön työtä Norrbottenin lääninhallituksessa ja Ruotsin saamelaiskäräjillä sekä tiedotuspisteen työtä Lapin liitossa Rovaniemellä. Myös Tarkastusviranomaisen saa sen lisäksi teknistä tukea ohjelman tarkastustyölle.

Pohjoinen-ohjelma on jatkanut yhteistyötään ja kokemustenvaihtoa muiden Ruotsissa hallinnoitavien Interreg-ohjelmien kanssa kuten Botnia-Atlantica, Sverige-Norge ja Öresund-Kategatt-Skagerak mutta myös Pohjoinen periferia- ja Arktis-ohjelmien kanssa. Yhteistyön tarkoituksena on kokemustenvaihto, mutta ohjelmat tekevät myös työtapoja, järjestelmätukea ja yhteisiä sääntötulkintoja koskevia parannusehdotuksia ym. Hallintoviranomainen on myös osallistunut muiden, EU-varoja hallinnoivien kansallisten viranomaisten kokouksiin, joissa on käsitelty muun muassa koulutusten koordinointia sekä tulevien asetusmuutosten tulkintoja.

Toteutusorganisaatio toteutti vuoden aikana joitakin tiedotustilaisuuksia ohjelman markkinoimiseksi. Esimerkkinä on Suomessa syksyllä järjestetty tiedotuskiertue. Rovaniemen Infopoint ja Norjan ohjelmasihteeristö ovat tukeneet hallintoviranomaista ja sihteeristöä työssä. Sihteeristö järjesti vuoden aikana useita aikaisia ohjelmaideoita koskevia kokouksia tuensaajien kanssa, jotka ovat halunneet keskustella sihteeristön kanssa ennen hakukierrosten käynnistystä. Tarkoituksena oli ohjelman tavoitteita tukevien hyvien hankehakemusten saaminen.

3.2 Yhteiset ja ohjelmakohtaiset indikaattorit

Taulukko 1 Tulosindikaattorit (Raportoidaan vuosina 2018, 2020, 2023)

Toimin- talinja	Indikaattori	Mitta- yksikkö	Lähtö- arvo	Perus- vuosi	Tavoite- arvo (2023)	2018	2020	2023	Huom.
1	Toimijat joilla on innovaatiotoimintaa alueella	Lukumäärä	106	2013	116				
1	Hyväksytyt hakemukset FP7/Horisontti 2020	Lukumäärä	1	2013	5				
2	Pk-yritykset joilla on rajat ylittävää liiketoiminnallista yhteistyötä ohjelman painopistealueilla	Osuus	19,70	2013	22				
2	Pk-yritykset joilla on vientiä	Osuus	23,90	2013	26				
3	Rekisteröidyt yöpymisvuorokaudet	Lukumäärä	9 749 000	2012	10 723 000				
3	Kieli-indeksi	Numerolli- nen	2,15	2013	2,30				
3	Ympäristöindeksi	Numerolli- nen	68	2014	69				
3	Tietoindeksi	Numerolli- nen	2,30	2013	2,50				
4	Rajat ylittävää työmatkaliikennettä koskevat kyselyt	Lukumäärä	401	2012	600				
4	Koulutustoimet saamelaiselinkeinoissa	Lukumäärä	12	2013	15				

Taulukko 2: Yhteiset ja ohjelmakohtaiset aktiviteetti-indikaattorit
Toimintalinja 1 – Tutkimus ja innovointi

Indikaattori	Tavoite 2023	Kumulatiivinen arvo	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
			A1 Uusiin tuotteisiin, palveluihin tai menetelmiin johtaviin toimiin osallistuvat toimijat	100 toimijaa	Odotettu tuotos ¹	219	252	263			
		Tosiasiallinen tuotos ²	0	0	110						
A2 Horisontti 2020 -puiteohjelmaan lähettyjen alueen painopistealoja vastaavien hakemusten määrä	5 hakemusta	Odotettu tuotos	13	14	16						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	7						
CO01 Tukea saavien yritysten lukumäärä	50 yritystä	Odotettu tuotos	115	125	139						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	78						
CO27 Yksityiset investoinnit, jotka sopivat yhteen T&K-hankkeille annettavan julkisen tuen kanssa	860 000 euroa	Odotettu tuotos	300 390	391 754	536 937						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	5 000						
CO28 Markkinoille uusia tuotteita lanseeraavien tuensaajayritysten lukumäärä	4 yritystä	Odotettu tuotos	38	51	58						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	3						
CO29 Yritykselle uusia tuotteita lanseeraavien tuensaajayritysten lukumäärä	12 yritystä	Odotettu tuotos	47	60	68						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	21						
CO41 Rajat ylittäviin, monikansallisiin tai alueiden välisiin tutkimushankkeisiin osallistuvien yritysten määrä	50 yritystä	Odotettu tuotos	129	163	217						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	78						

¹ Odotettu tuotos ilmoitetaan tähän mennessä hyväksytyjen hankkeiden perusteella. Odotettu tuotos ilmoitetaan hankkeiden hyväksymisvuoden lähtökohdasta kertyneenä.

² Tosiasiallinen tuotos ilmoitetaan tähän mennessä raportoidun tuotoksen perusteella.

Toimintalinja 2 - Yrittäjyys

Indikaattori	Tavoite 2023	Kumulatiivinen arvo	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A3 Osallistuminen liiketoiminnan kehittämistoimiin	800 osallistujaa	Odotettu tuotos	1 020	1 295	1 295						
	400 naista	Tosiasiallinen tuotos	0	0	186						
	400 miestä		0	0	366						
	400 nuorta ³		0	0	18						
A4 Pk-yritysten osallistuminen kansainvälistymiseen tähtääviin osaamista kehittäviin toimiin	200 osallistujaa	Odotettu tuotos	806	1 081	1 081						
	100 naista	Tosiasiallinen tuotos	0	0	321						
	100 miestä		0	0	738						
A5 Kansainvälisesti suuntautuvien yritysten osallistuminen rajat ylittäviin markkinatoimiin	50 yritystä	Odotettu tuotos	204	249	249						
	20 naisten omistamaa	Tosiasiallinen tuotos	0	0	22						
	20 miesten omistamaa		0	0	112						
	10 sekaomistuksessa		0	0	28						
C001 Tukea saavien yritysten lukumäärä	100 yritystä	Odotettu tuotos	110	203	203						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	119						
C004 Muuta kuin taloudellista tukea saavien yritysten lukumäärä	50 yritystä	Odotettu tuotos	30	300	300						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	66						
C006 Yrityksille annettavaa julkista tukea (avustukset) vastaavat yksityiset investoinnit	500 000 euroa	Odotettu tuotos	153 000	153 000	153 000						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	32 418						

³ Odotettu tuotos ilmoitetaan osallistujia ja/tai henkilöitä kattavana kokonaisindikaattorina. Tosiasiallinen tuotos raportoidaan sukupuolen, iän tai omistussuhteen perusteella. Nuorten lukumäärää sisältää kokonaisluvun ja kattaa molemmat sukupuolet.

Toimintalinja 3 – Kulttuuri ja ympäristö

Indikaattori	Tavoite 2023	Kumulatiivinen arvo	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A6 Alueen kulttuuriperintöä tähdentäviin toimiin osallistuminen	1 000 osallistujaa	Odotettu tuotos	5 000	5 583	5 823						
	500 naista	Tosiasiallinen tuotos	0	0	236						
	500 miestä 400 nuorta		0	0	301						
A7 Saamelaiskulttuuria ja -olosuhteita edistäviin kehitystoimiin osallistuminen	200 osallistujaa	Odotettu tuotos	4 500	4 510	4 870						
	100 naista	Tosiasiallinen tuotos	0	0	8						
	100 miestä		0	0	3						
A8 Saamen kielen laajempaan käyttöön tähtäviin toimiin osallistuminen	200 osallistujaa	Odotettu tuotos	9 400	9 405	9 555						
	100 naista	Tosiasiallinen tuotos	0	0	56						
	100 miestä		0	0	26						
CO23 Elinympäristöjen pinta-ala, jolle annetaan tukea paremman suojelutason saavuttamiseksi	700 000 hehtaaria	Odotettu tuotos	440 700	616 964	2 372 940						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	159 090						
A9 Osallistuminen osaamista kehittäviin tai parantaviin toimiin, jotka tukevat vihreää kasvua ja resurssitehokkuutta	200 osallistujaa	Odotettu tuotos	50	280	280						
	100 naista	Tosiasiallinen tuotos	0	0	13						
	100 miestä		0	0	51						

Toimintalinja 4 - Yhteiset työmarkkinat

Indikaattori	Tavoite 2023	Kumulatiivinen arvo	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
			A10 Saamelaiselinkeinojen rajat ylittäviin osaamista kehittäviin aloitteisiin osallistuvat	40 osallistujaa 20 naista 20 miestä 20 nuorta	Odotettu tuotos	47	47	47			
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	24 21 23						
CO43 Työmarkkinat ja koulutus: Rajat ylittäviin liikkuvuusaloitteisiin osallistuvien lukumäärä	400 henkilöä	Odotettu tuotos	20	490	490						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	686						

Toimintalinja 5 – Tekninen tuki

Indikaattori	Tavoite 2023	Kumulatiivinen arvo	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
			A11 Ohjelman varat on jaettu hankkeille ohjelman pyrkimysten mukaan	100 %	Odotettu tuotos	100	100	100			
		Tosiasiallinen tuotos	35,68	55,29	64,18						
A12 Ohjelman kokonaisbudjetista maksetut varat	95 %	Odotettu tuotos	95	95	95						
		Tosiasiallinen tuotos	0	4,43	18						
A13 Ohjelmakaudella tehdyt ulkoiset arvioinnit	2 kpl	Odotettu tuotos	2	2	2						
		Tosiasiallinen tuotos	0	0	0						
A14 Teknisen tuen yhteisrahoittamat henkilötyövuodet	7 kpl kokoaikavastavuutta	Odotettu tuotos	7	7	7						
		Tosiasiallinen tuotos	6,5	6,5	7						

3.3 Tulospuitteessa vahvistettavat osatavoitteet ja tavoitteet – vuosittaiset toteutusraportit vuodesta 2017 lähtien

Taulukko 3 – Tulospuitteessa vahvistettavia osatavoitteita ja tavoitteita koskevat tiedot (kumulatiiviset arvot)

IO	Indi- kaat- tori	Osa- tavoite 2018	Loppu- tavoite (2023)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	C041	3	50	0	0	78						
1	F1 ⁴	2 616 930	17 446 200	0	780 451,46	4 051 547						
2	A3	16	800	0	0	552						
2	A5	1	50	0	0	162						
2	F1	2 994 286	19 961 908	0	587 913,47	3 453 205						
3	C023	35 000	700 000	0	0	159 090						
3	A6	50	1 000	0	0	537						
3	A9	10	200	0	0	64						
3	F1	2 616 930	17 446 200	0	746 560,42	2 670 262						
4	C043	20	400	0	0	686						
4	F1	775 380	5 169 200	0	191 946,78	514 154						

⁴ Rahoitusindikaattori = Tuensaajien maksamat tukeen oikeutetut kulut.

3.4 Taloudelliset tiedot

Taulukko 4 Toiminta-alue- ja ohjelmatasoiset taloudelliset tiedot

IO	Budjetti					Taloudelliset edistysaskeleet					
	Rahasto	Rek. kat.	Unionin tuen laskelma-peruste	Rahoitus yhteensä (EUR)	Vastinrahoitus (%)	Tukeen oikeutetut kokonaiskulut toimille, jotka on valittu tukea saaviksi (EUR)	Kokonais-tuen osuus valituille toimille (%)	Tukeen oikeutetut kokonais-kulut toimille, jotka on valittu tukea saaviksi (EUR)	Tukeen oikeutetut kokonaiskulut jotka tuensaaja on ilmoittanut valvontaviranomaiselle (EUR)	Tuensaajan ilmoittamien tukeen oikeutettujen kulujen osuus kokonaisuudesta (%)	Valittujen toimien määrä
1	EAKR	n/a	Yhteensä	17 446 200	65	14 035 917	80,45	13 668 148	4 051 547,33	23,22	19
2	EAKR	n/a	Yhteensä	19 961 908	65	9 872 503	49,46	9 296 225	3 453 203,90	17,30	10
3	EAKR	n/a	Yhteensä	17 446 200	65	12 568 428	72,04	12 460 067	2 670 259,05	15,31	14
4	EAKR	n/a	Yhteensä	5 169 200	65	1 564 294	30,26	1 526 598	514 153,70	9,95	6
5	EAKR	n/a	Julkinen	5 873 260	50	5 873 260	100,00	5 873 260	1 418 957,91	24,16	4
Yhteensä				65 896 768		43 914 403	66,64	42 824 298	12 108 121,89	18,37	53

Taulukko 5 Kumulatiivisten taloudellisten tietojen jakautuminen toimintakategorioittain

IO	Rahasto	Toimi	Rah.	Ter. r. asp.	Ter. r. gen.	Va. tavoite	Tal. asp.	Maant. tila	Tukeen oikeutetut kokonaiskulut toimissa, jotka on valittu tukea saaviksi (EUR)	Tukeen oikeutetut kokonaiskulut toimissa, jotka on valittu tukea saaviksi (EUR)	Tukeen oikeutetut kokonaiskulut jotka tuensaaja on ilmoittanut valvontaviranomaiselle (EUR)	Valittujen toimien määrä
1	EAKR	060	01	01	07	01	19	FI1D6	700 000,00	700 000,00	220 180,39	1
1	EAKR	060	01	02	07	01	13	FI1D7	754 242,00	686 575,00	355 210,01	1
1	EAKR	060	01	02	07	01	24	FI1D6	1 669 107,00	1 614 107,00	757 110,36	1
1	EAKR	060	01	03	07	01	07	FI1D5	1 094 744,00	1 018 344,00	421 626,05	1
1	EAKR	060	01	04	07	01	13	FI1D6	375 713,00	375 713,00	0,00	1
1	EAKR	062	01	01	07	01	24	FI1D6	15 132,00	15 132,00	15 132,00	1
1	EAKR	062	01	02	07	01	07	SE332	1 005 327,00	1 005 327,00	0,00	1
1	EAKR	062	01	02	07	01	13	SE332	1 020 819,00	1 011 819,00	271 050,56	1
1	EAKR	062	01	02	07	01	20	SE331	15 200,00	15 200,00	0,00	1
1	EAKR	062	01	02	07	01	23	SE332	110 653,00	104 016,00	0,00	1
1	EAKR	062	01	03	07	01	07	SE332	737 618,00	695 618,00	0,00	1
1	EAKR	062	01	03	07	01	08	SE332	1 305 840,00	1 305 840,00	335 013,34	1
1	EAKR	062	01	03	07	01	09	FI1D6	298 732,00	298 732,00	0,00	1
1	EAKR	062	01	03	07	01	09	SE332	1 021 389,00	1 016 389,00	427 232,79	1
1	EAKR	062	01	03	07	01	18	FI1D6	784 943,00	784 943,00	125 271,90	1
1	EAKR	062	01	03	07	01	18	FI1D7	844 047,00	762 683,00	109 368,61	1
1	EAKR	062	01	03	07	01	24	FI1D7	220 572,00	220 572,00	209 921,14	1
1	EAKR	065	01	03	07	01	10	FI1D6	901 493,00	897 420,00	248 205,13	1
1	EAKR	065	01	03	07	01	24	FI1D6	1 160 346,00	1 139 718,00	556 225,05	1
2	EAKR	066	01	02	07	03	07	FI1D7	1 343 321,00	1 326 668,00	158 872,91	1
2	EAKR	066	01	02	07	03	23	FI1D6	1 190 683,00	1 099 771,00	777 715,00	1
2	EAKR	066	01	03	07	03	03	SE332	341 109,00	341 109,00	118 234,57	1
2	EAKR	067	01	01	07	03	24	FI1D6	1 232 000,00	1 172 000,00	552 382,95	1
2	EAKR	067	01	02	07	03	08	SE332	17 523,00	9 915,00	0,00	1
2	EAKR	067	01	02	07	03	24	FI1D7	500 000,00	500 000,00	104 128,22	1
2	EAKR	067	01	03	07	03	07	FI1D7	40 000,00	40 000,00	22 835,64	1
2	EAKR	067	01	03	07	03	24	SE322	10 000,00	10 000,00	0,00	1
2	EAKR	069	01	02	07	03	08	FI1D6	920 699,00	920 699,00	101 276,75	1
2	EAKR	075	01	02	07	03	23	FI1D7	4 277 168,00	3 876 063,00	1 617 757,86	1

3	EAKR	085	01	03	07	06	02	FI1D7	887 366,00	883 376,00	131 604,81	2
3	EAKR	085	01	03	07	06	02	SE332	2 083 727,00	2 083 727,00	917 819,63	1
3	EAKR	085	01	03	07	06	18	SE332	998 872,00	998 872,00	122 348,71	1
3	EAKR	085	01	04	07	06	02	FI1D6	2 851 406,00	2 851 406,00	0,00	1
3	EAKR	087	01	02	07	06	08	FI1D7	915 639,00	915 639,00	60 860,75	1
3	EAKR	087	01	03	07	06	11	SE332	41 000,00	41 000,00	40 446,95	1
3	EAKR	094	01	03	07	06	18	FI1D7	850 716,00	779 517,00	316 141,98	1
3	EAKR	094	01	03	07	06	23	FI1D7	1 280 213,00	1 247 691,00	193 484,36	2
3	EAKR	094	01	03	07	06	23	SE331	542 115,00	542 115,00	0,00	1
3	EAKR	094	01	03	07	06	24	FI1D7	1 846 199,00	1 846 199,00	677 596,75	1
3	EAKR	094	01	03	07	06	24	SE322	15 248,00	14 598,00	13 198,54	1
3	EAKR	095	01	03	07	06	23	SE322	255 927,00	255 927,00	196 756,57	1
4	EAKR	108	01	01	07	08	24	FI1D6	16 049,00	16 049,00	15 361,88	1
4	EAKR	108	01	01	07	08	24	SE332	16 800,00	16 800,00	16 696,21	1
4	EAKR	108	01	02	07	08	18	SE332	240 940,00	236 404,00	55 369,55	1
4	EAKR	108	01	03	07	08	19	SE332	173 448,00	173 448,00	106 588,32	1
4	EAKR	108	01	03	07	08	24	FI1D6	525 457,00	492 297,00	0,00	1
4	EAKR	117	01	03	07	08	19	FI1D7	591 600,00	591 600,00	320 137,74	1
5	EAKR	121	01	02	07		18	SE110	196 826,00	196 826,00	72 566,27	1
5	EAKR	121	01	02	07		18	SE322	658 200,00	658 200,00	191 057,64	1
5	EAKR	121	01	02	07		18	SE332	4 412 233,00	4 412 233,00	982 461,34	1
5	EAKR	123	01	02	07		18	FI1D7	606 002,00	606 002,00	172 872,66	1
									43 914 403,00	42 824 299,00	12 108 121,89	53

Taulukko 6
Ohjelma-alueen ulkopuolella toteutetun toimen tai osatoimen kumulatiivinen kustannus

	EAKR-tuki jota valittujen toimien perusteella suunnitellaan käytettäväksi unionin ohjelma-alueen ulkopuolella koko toimessa tai osatoimessa	Kokonaistuen osuus unionin ohjelma-alueen ulkopuolella toteutettavalle koko toimessa tai osatoimessa	EAKR-tukeen oikeutetut, tuensaajan hallintoviranomaiselle ilmoittamat kulut, jotka ovat syntyneet unionin ohjelma-alueen ulkopuolella koko toimessa tai osatoimessa	Unionin ohjelma-alueen ulkopuolella toteutettavan kokonaistuen osuus koko toimessa tai osatoimessa
20200060 CMT (osa)	183 369 euroa	0,44 %	62 093,92 euroa	0,15 %
20200100 NorFaST-HT (osa)	206 546 euroa	0,49 %	107 835,31 euroa	0,26 %
20201092 WIRMA (osa)	52 938 euroa	0,13 %	3 059,44 euroa	0,01 %
20200082 Arctic Image (osa)	82 633 euroa	0,20 %	24 568,60 euroa	0,06 %
20201097 ICNB (osa)	79 133 euroa	0,19 %	15 760,29 euroa	0,04 %
20200304 Kustmynnande (osa)	113 369 euroa	0,27 %	56 676,51 euroa	0,14 %
20201086 Felles Fjellrev (osa)	235 559 euroa	0,56 %	21 914,32 euroa	0,05 %
20201271 SEAmBOTH (osa)	553 288 euroa	1,32 %	0 euroa	0 %

4. ARVIOINTIEN TIIVISTELMÄ

Edellisenä tilivuotena saatujen ohjelma-arviointien tuloksia koskeva tiivistelmä, joka sisältää käytettyjen arviointiraporttien nimityksen ja vertailuajanjakson.

Tilivuoden aikana ei ole esitelty ohjelma-arviointien tuloksia. Vuoden 2017 kesän ja syksyn aikana toteutettiin arviointipalvelujen hankinta. Niiden tarkoituksena on arvioida, miten hyvin ohjelma työskentelee ohjelmatavoitteiden saavuttamiseksi. Tarkoituksena on myös arvioida, miten ohjelma on tukenut EU:n kasvustrategian, Eurooppa 2020:n tavoitteita ja priorisointeja sekä tarkastella, miten ohjelma on auttanut arktisen ulottuvuuden kehittymistä tukemalla yhteistyötä, innovointia sekä tiedon ja tekniikan siirtoa arktiselle alueelle merkityksellisillä tasoilla. Arvioinnin on myös annettava suosituksia ohjelman jatkototeutukselle ja tulevalle koheesiopolitiikalle. Arviointityö käynnistyy keväällä 2018 ja ensimmäinen osaselvitys esitellään seurantakomitean kokouksessa toukokuussa 2018. Suunnitelman mukaan voidaan alustava loppuarvio esitellä syksyn 2018 aikana.

5. OHJELMAN TULOKSEEN VAIKUTTAVAT ONGELMAT JA NIIDEN RATKAISEMISEKSI SUORITETUT TOIMENPITEET

a) Ohjelman tulokseen vaikuttavat ongelmat ja niiden ratkaisemiseksi suoritetut toimenpiteet

Ohjelman toteutusta ja odotettuja tuloksia koskevia ongelmia ei ole havaittu. Yhteisölainsäädännön mukaisia vakavia ongelmia ohjelman toteutuksessa ei ole myöskään esiintynyt. Tarkastusviranomainen ei ole havainnut ongelmia hallintoviranomaisen hallintoilmoituksen yhteydessä tai sen jättäessä tilityksen komissiolle yhteisen rakennerahastoasetuksen (EU 1303/2013, artikla 125(4)) ja varainhoitoasetuksen (EU 966/2012 artikla 59.5) mukaan. Hallintoviranomaisen tai seurantakomitean ei sen johdosta ole tarvinnut ryhtyä oikaiseviin toimiin.

Hallintoviranomainen päätti vuoden 2017 aikana vaatia palautettavaksi kahden hankkeen saamat virheellisesti maksetut määrät. Palautettavaksi vaadittu EU-tuki oli kaikkiaan 813 euroa. Molemmissa tapauksissa aloitteen päätöksestä teki hallintoviranomainen tarkastusviranomaisen paikalla tekemien huomioiden perusteella. Tarkastusviranomaisen tarkastuksessa havaittiin kuluja, jotka eivät oikeuttaneet tukeen.

Kaikilla toimintalinjoilla on toteutettu hankkeita, ja toteutumassa on myös hankkeita, joiden tähtäimessä on kaikki ohjelman erityistavoitteet. Kiinnostus valmisteluhankkeisiin on kuitenkin ollut heikkoa ja sen vuoksi Hallintoviranomainen ehdottaa pientä muutosta valmisteluhankkeiden ehtoihin, jotta kiinnostus lisääntyisi.

Ongelmien ja virheellisyyksien ehkäisemiseksi ohjelma on myös jokaisen päätöskierroksen jälkeen kouluttanut uusia tuensaajia. Koulutuksessa on käsitelty hankepääöstä, kulujen tilitystä ja rahoitusta koskevia vaatimuksia ja sääntöjä sekä maksatushakemusta.

b) *VALINNAISESTI HELPOT RAPORTIT, sisällytetään muutoin kohtaan 9.1. Arvioidaan ovatko edistysaskeleet olleet riittäviä ohjelman tavoitteiden takaamiseksi. Kohta sisältää myös tietoja mahdollisista oikaisevista toimenpiteistä, joihin on ryhdytty, tai joita suunnitellaan.*

Kaikki kolme maata työskentelevät aktiivisesti ohjelman toteutuksessa. Tavallisesti hankkeet toteutetaan Suomen, Ruotsin ja Norjan välisinä multilateraalina hankkeina. Tavallisimmat bilateraaliset hankkeet toteutetaan Ruotsin ja Suomen välillä, mutta käynnissä on myös hankkeita, joihin osallistuu ruotsalaisia ja norjalaisia kumppaneita tai suomalaisia ja norjalaisia. Hankkeiden enemmistöllä on Suomea edustava johtava tuensaaja. Suomalaiset johtavat tuensaajat hallitsevat ensimmäistä ja toista priorisoitua aluetta, kun taas kolmannella ja neljännellä toimintalinjalla jako on tasaisempi ruotsalaisten ja suomalaisten johtavien tuensaajien välillä. Kaikki päänhankkeiden johtavat tuensaajat ovat julkisia toimijoita lukuun ottamatta yhtä yhdistystä yrittäjyyden toimintalinjalla. Johtavat tuensaajat edustavat yliopistoja ja korkeakouluja, kuntia, säätiöitä, alueellisia julkisia toimijoita sekä kansallisia julkisia organisaatioita. Valmisteluhankkeiden johtavien tuensaajien joukossa on julkisten toimijoiden lisäksi myös muun muassa yksi yhdistys.

Tosiasialliset tuotokset yhdessä odotettujen tuotosten kanssa tähän mennessä hyväksytyissä hankkeissa osoittaa, että ohjelma todennäköisesti pystyy saavuttamaan indikaattoreita koskevat lopulliset indikaattoritavoitteensa. Taulukko 2 osoittaa, että kullakin toimintalinjalla on nyt kaikkia aktiviteetti-indikaattoreita koskevia esiteltäviä arvoja. Monet aktiviteetti-indikaattoreista ovat jopa jo nyt saavuttaneet ohjelman lopulliset tavoitteet.

6. YLEISÖLLE TARKOITETTU TIIVISTELMÄ (EU-asetus 1303/2013 artikla 50.9)

Vuosittaiseen ja lopulliseen toteutusraporttiin liitetään erillinen tiedosto, joka sisältää julkaistavan vuosittaisten ja lopullisten toteutusraporttien sisältöä käsittelevän tiivistelmän.

Ks. liite.

7. RAHOITUSVÄLINEEN TOTEUTUMISTA KOSKEVA RAPORTTI (EU-asetus 1303/2013 artikla 46)

Ei ajankohtaista

8. SOVELLETTAVISSA TAPAUKSISSA; SUUREHKOJEN HANKKEIDEN JA YHTEISTEN TOIMINTASUUNNITELMIEN LAADINTAA JA TOTEUTUSTA KOSKEVAT EDISTYSASKELEET

Ei ajankohtaista.